

Governar Espanya: les cinc claus del mapa de pactes de Sánchez

Les negociacions per la investidura no començaran fins passades les eleccions del 26 de maig, però els partits ja han explicat quin serà el seu marge actuació

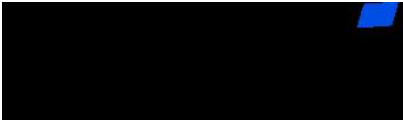
Pedro Sánchez amb Pablo Casado, Pablo Iglesias i Albert Rivera, el dia del debat a TVE | Flickr PSOE

Sis dies després de les eleccions del 28 d'abril, i quasi sense temps de pair els èxits i els fracassos, la maquinària dels partits treu fum a les portes d'arrencar la campanya de les eleccions municipals, autonòmiques i europees del 26 de maig. Tot i que es dona per descomptat que no hi haurà govern fins passats els comicis, quan començaran realment les negociacions, el 21 de maig es constituirà el Congrés, es triarà el president de la cambra i es formarà la mesa. Serà aquest el primer moment en què es farà palès el primer acord per la composició de l'òrgan. Pedro Sánchez iniciarà la setmana que ve ronda de contactes amb els líders dels partits.

Tot i això, la calculadora de les possibles sumes es va activar ja la mateixa nit electoral i, durant la setmana, ha quedat clar quin és el mapa de partida en què s'haurà de moure Pedro Sánchez per a la investidura i per garantir la governabilitat d'Espanya. L'escenari està altament influenciat pels interessos electorals, però els números són els que són. A continuació, les cinc preguntes clau per entendre en quina tessitura se situen els principals partits de l'estat espanyol.

Amb qui vol teixir aliances Pedro Sánchez per governar?

"Amb Rivera, no", va cridar la militància socialista a les portes de la seu del carrer Ferraz quan tot just Pedro Sánchez estava brindant encara per la victòria electoral aconseguida. Les negociacions reals no es mouran fins passades les eleccions municipals, autonòmiques i

europèes del 26 de maig perquè ningú vol assumir riscos, però la intenció del PSOE és governar en solitari com fan els socialistes a Portugal. Des de la mateixa nit electoral, Sánchez ha dit que treballarà per formar un govern "progressista".

El plantejament de Sánchez és pactar la investidura -i potser part de la composició del govern- amb Podem i ser escollit amb els vots favorables tant del partit de Pablo Iglesias com del PNB, Compromís, el Partit Regionalista de Cantàbria i Coalició Canària. Amb tots ells sumaria 175 diputats i encara li faltaria un més per a obtenir majoria. L'aspiració de Sánchez és que almenys ERC s'acabi abstenint en segona volta, suficient per obtenir més vots afirmatius que negatius per ser proclamat.

Però si el PSOE vol governar en solitari és per jugar amb la geometria variable. Fonts socialistes expliquen que d'aquesta manera podrien tenir les mans lliures per acordar mesures de caràcter social i territorial amb els partits d'esquerres i, en canvi, trobar la complicitat de Ciutadans -amb qui sí que suma majoria- en determinades polítiques econòmiques. "Una cosa és què es vol i l'altra què es podrà", ha reconegut el líder del PSC, Miquel Iceta, aquest dijous en una entrevista a TV3, conscient que tot quedarà condicionat per les exigències que posi Podem per a la investidura i de l'intercanvi de suports que es pugui produir en alcaldies i autonomies després del 26-M.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=CnLKTKA0-Tc>

Per què Pablo Iglesias insisteix en forjar una coalició amb el PSOE?

El grau d'importància de Podem serà proporcional al seu pes en la governabilitat d'Espanya. Després de la forta davallada electoral -ha passat de tenir 71 diputats a tenir-ne 42-, a Pablo Iglesias només li queda ser imprescindible per a Sánchez. Ser al govern és la forma més evident i directa de tenir incidència, però aquesta no és la prioritat del líder del PSOE, que prefereix rebre el suport extern del partit lila com ha fet aquests darrers 10 mesos.

Si Iglesias va plantejar una coalició només hores després de conèixer-se els resultats electorals és perquè necessita exhibir capacitat d'influència de cara als pròxims comicis, on seguirà insistint en què només si Podem és prou fort pot condicionar els pactes dels socialistes. Alcaldies i autonomies on tinguin opció de governar o bé el seu suport sigui clau per als socialistes seran el patrimoni de negociació d'Iglesias a l'hora de plantejar un pols en la negociació amb Sánchez.

Els intercanvis seran un element de negociació cabdal, però estaran condicionats per un factor determinant: un desacord del PSOE i Podem podria acabar desembocant en una repetició electoral com ja va passar al 2015, un escenari no desitjat, especialment, per la formació d'Iglesias pel risc de perdre encara més suports.

Per quin motiu Albert Rivera s'ha autodescartat del pacte amb Sánchez?

Tot i que Ciutadans va augmentar notablement la seva presència al Congrés -passant de 32 diputats a 57-, no va aconseguir ser la primera força de la dreta. S'ha quedat a nou representants de fer el *sorpasso* al PP. Tot i això, Albert Rivera entén que el gir a la dreta protagonitzat pel seu partit en els darrers mesos li ha donat rèdit electoral, amb la qual cosa, tenint els populars a tocar, no es plantegen un canvi de posicionament. De fet, és un dels partits que menys recança tindria en anar a una repetició electoral.

Això explica per què Rivera s'ha autodescartat des del primer moment d'una eventual aliança amb Sánchez encara que entre tots dos tinguin suficiència numèrica. Val a dir també que els dos dirigents s'han distanciat personal i políticament, amb la qual cosa el rebuig ha estat recíproc malgrat que aquest acord és el que prefereixen els poders econòmics.

Veient que han tret rendiment electoral de l'estratègia, Ciutadans no modificarà res de cara a la campanya de les eleccions del 26 de maig, motiu pel qual els socialistes tampoc tenen cap motiu per canviar la seva actitud amb Rivera. Els més reticents a qualsevol aliança amb la formació

taronja és el PSC. Tant Miquel Iceta com Meritxell Batet han descartat per complet una entesa d'aquestes característiques, malgrat que una abstenció del partit taronja seria numèricament suficient perquè Sánchez fos investit en segona volta.

Pedro Sánchez i Albert Rivera, al Congrés dels Diputats Foto: PSOE

Quin paper pretén fer Pablo Casado a partir d'ara?

La patacada electoral del PP ha estat històrica: de 137 diputats a 66. Totes les alarmes han saltat a la seu del carrer Génova, on en plena crisi interna la prioritat és intentar salvar els mobles el 26-M i evitar una nova debacle. Pressionat pels barons territorials, Pablo Casado intenta fer un cop de volant cap al centre-dreta després que la pauta marcada per José María Aznar, pare polític de la via radical de la dreta espanyola, hagi resultat fallida.

El principal problema del líder dels populars és de credibilitat. De passar a dir que tenia "moltes coses en comú" amb Santiago Abascal i obrir-li les portes de bat a bat per governar plegats, ara el defineix per primera vegada Vox com a "ultradreta" i reivindica que només el PP és de centre dreta perquè Ciudadans és "socialdemòcrata".

Lluny de fer una autocrítica real al rumb emprès, Casado atribueix la davallada dels populars a la divisió de la dreta i als atacs que atribueix a Vox i Ciudadans per desgastar-los. A més d'aquest viatge exprés cap al centre, els populars reclamaran ara la concentració del vot de la dreta en la seva formació per evitar que, com ha passat al 28-A, siguin els socialistes els que guanyin les eleccions.

Pel que fa a la política d'aliances, el PP no entra en la geometria amb la qual pretén governar Sánchez. Però hi ha alguna veu socialista que recorda l'abstenció del PSOE a la investidura de Mariano Rajoy l'any 2016 per evitar unes terceres eleccions i que, potser arribat el cas extrem, el

PP podria retornar el favor conscient del risc que suposaria per a Casado una repetició electoral.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=P5C8O5ON1Dw>

Seran necessaris els independentistes en la governabilitat d'Espanya?

"L'estabilitat del govern de Sánchez no pot dependre d'ERC", va dir aquest dijous Miquel Iceta. Conscient del desgast que pot suposar admetre que necessitarà la connivència dels independentistes per a la investidura si es consuma l'aliança d'esquerres, el PSOE opta, de moment, per donar a entendre que no farà cap concessió als partits d'Oriol Junqueras i Jordi Sánchez. Dirigents socialistes insisteixen que l'aposta serà forçar-los a triar entre una investidura del líder del PSOE sense contrapartides o bé la repetició electoral.

Tot i això, aquesta opció té riscos i, encara que prosperés la investidura sota aquesta lògica, hi haurà per davant una legislatura en la qual, si els socialistes volen que duri quatre anys, els caldrà un cert clima d'entesa amb les formacions d'esquerres i l'independentisme, clau en la suma. De fet, no són pocs els socialistes que lamenten no haver obtingut dos diputats més que haguessin estat suficient per no haver de dependre de formacions com ERC, JxCat o Bildu.

Per altra banda, també aquestes formacions sobiranistes hauran de decidir quin paper volen exercir al Congrés i si volen participar de la governabilitat d'Espanya tenint present que el PSOE ja ha deixat clar que la negativa al referèndum d'autodeterminació és intocable.